

Bezoekt onze Heer Brittannië

zoals in Cornwall en Somerset verteld wordt?

Door de eerwaarde C.C Dobson, MA

Schrijver van

“The Empty Tomb and the Risen Lord”

“The Face of Christ”

“The Risen Lord & His Disciples”

“Britain’s Place in History”

“The Mystery of the Fate of the Ark of the Covenant”

en meer

THE COVENANT PUBLISHING COMPANY LIMITED
121, Low Etherley, Bishop Auckland, Co. Durham, DL 14 0HA, England

Voor het eerst uitgegeven in	april 1936
Tweede herziene editie	september 1936
Derde herziene editie	januari 1938
Herdruk	april 1939
Volgende herdruk	oktober 1939
Vierde herziene editie	1940
Vijfde herziene editie	1947
Zesde licht herziene editie	1949
Zevende herziene editie	1954
Herdruk	1955, 1957, 1959, 1962, 1967, 1974 1980, 1986, 1989 en 1993
Achtste licht herziene editie	1999
Negende herziene editie	2009

© THE COVENANT PUBLISHING COMPANY LIMITED

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Vertaling: Wil Leeuwenhage; foto omslag: Colin Stravers

Uitgegeven met schriftelijke toestemming van The Covenant Publishing Company Ltd door Stichting Advocaal. (www.advocaal.nl)

Jeruzalem

*En hebben Zijn voeten in aloude tijden
gewandeld op Englands groene heuvels?
En werd het heilig Lam van God
gezien op de lieflijke landerijen van Engeland?*

*En scheen het licht van Zijn Goddelijk aangezicht
over onze bewolkte heuvels?
En werd Jeruzalem hier gevestigd
tussen deze zwarte, satanische mijnen?*

*Breng me mijn boog van glanzend goud,
breng me mijn pijlen van brandend verlangen!
Breng me mijn speer! O wolken, breek open
en breng me mijn vurige strijdswagen!*

*Nooit zal ik de geestelijke strijd opgeven,
noch zal mijn zwaardhand rusten,
totdat we Jeruzalem hebben herbouwd
in het groene en lieflijke land van Engeland.*

Vertaling van "Jerusalem" van William Blake (1757-1827)
(Gedicht in het Engels op bladzijde 48)

Voorwoord bij de vijfde editie

De eerste vier edities van dit werkje hebben me een aanzienlijke hoeveelheid correspondentie opgeleverd, die, hoewel ze niet veel tegenwerpingen bevatte, mij wel enige waardevolle nieuwe informatie opleverde, waarvoor ik de schrijvers van harte wil bedanken.

Wat betreft de overleveringen in Cornwall over de komst van onze Heer als jongetje in gezelschap van Jozef van Arimathea, had ik genoeg genomen met slechts het citeren van de passage uit het "*Book of Cornwall*"¹ van Baring-Gould. Ik hield daarbij ook in gedachte de uitspraak van L.S. Lewis, pastoor in Glastonbury, dat deze legende niet alleen in Cornwall gevonden wordt, maar dat ze ook is blijven hangen in Somerset, Gloucestershire en in het westen van Ierland².

Zijn naamgenoot, eerwaarde H.A. Lewis, heden pastoor in St. Martins, Scilly, heeft in Cornwall uitgebreid en ik mag wel zeggen zeer wetenschappelijk onderzoek naar deze overleveringen gedaan. Hieruit is gebleken dat ze veel wijder verspreid zijn dan in ieder geval ikzelf verwacht had. Zijn onderzoek werd in 1939 gepubliceerd middels twee kleine werkjes genaamd "*The Child Christ at Lammana*" (De Christus als kind te Lammana) (in de 2e editie met bijgevoegde aantekeningen), en "*Christ in Cornwall*" (Christus in Cornwall), waarvan nog niet zo lang geleden een nieuwe editie is uitgegeven (1946)³.

Hij vertelt: "In Cornwall wordt deze traditie gevonden in plaatsen die ver van elkaar verwijderd liggen, zoals Marazion en Ding Dong in Penwith, St. Day en Falmouth in Carmarth, St. Just-in-Roseland en Lammana (Looe Island) in Wivelshire." In Somerset is zij te vinden in Priddy, Pilton en Glastonbury.

Wat de overlevering in Somerset betreft heb ik vernomen dat er buiten Burnham en Glastonbury nog meer plaatsen zijn die de naam "Paradise" dragen en het kan zijn dat in al deze plaatsen een bezoek van onze Heer daaraan ten grondslag ligt.

Ik heb de veronderstelling gemaakt dat onze Heer en Jozef landden in Burnham (Paradise), de rivier Brue opvoeren naar Glastonbury, vandaar verder naar Priddy,

---

1 Baring-Gould, eerw. Sabine (1134 - 1924) *A Book of the West*: dat is een introductie van Devon en Cornwall, deel 1: Devon (Londen: Methuan 1899)

2 Lewis, eerw. L.S., *St. Joseph of Arimathea at Glastonbury* (Cambridge: James Clarke & Co. 1922)

3 Lewis, eerw. H.A. *The Child Christ at Lammana*, (Talland: 1936) en *Christ in Cornwall*, (Falmouth: J.H. Lake & Co.: 1946)

terugkeerden via de Axe naar Uphill, of vice versa. Een anoniem artikel in de *Weston and Somerset Herald* van 13 november 1937, doet enige belangwekkende suggesties wat betreft plaatsnamen. Tussen Priddy en Uphill liggen de dorpjes Cross en Christon. Waar komen deze namen vandaan? Christon heeft één van de oudste kerken in het land, waarheen sinds onheuglijke tijden, van heinde en verre, mensen kwamen om in het huwelijk te treden. Dan is daar nog Crook's Peak, waarvan men plaatselijk denkt dat dit de verbastering is van Crux of Cross (kruis) Peak, hoewel ik ook gehoord heb dat cruc een Brits woord is voor heuvel. Op de gure, winderige heuvel van Uphill liggen de ruïnes van een zeer oude Normandische kerk, op wat waarschijnlijk de plaats is van een nog vroegere Keltische kerk. In elk geval hebben mij een aantal brieven bereikt met verwijzingen naar vele zeer suggestieve plaatsnamen in Cornwall, zowel als in Somerset.

Wat betreft de tegenwerpingen: een kerkdignitaris uit Wales heeft de oudheid van de overlevering in Priddy in twijfel getrokken, suggererend dat deze de uitvinding zou zijn van een onderwijzeres, die dit 50 jaar geleden als verhaal zou hebben geschreven. Maar de pastoor van Glastonbury wijst erop dat er daar nog levende negentigers zijn, die zeggen dat zij er al over gehoord hebben toen zij nog kind waren. En H.A. Lewis schrijft: "Iedereen die oprecht zoekt, kan er overvloedig bewijs voor vinden dat het in Priddy een familiegewoonte is om te vertellen dat Christus naar Priddy kwam, terwijl het vaststaat dat er in delen van de Mendips een eeuwenoud spreekwoord bestaat dat luidt: "Net zo zeker als dat onze Heer in Priddy is geweest"." Het is meer dan waarschijnlijk dat Blake in zijn gedicht naar deze overlevering verwees. (Zie Appendix, opmerking 4.)

Het schijnt bij de dignitaris uit Wales niet te zijn opgekomen, dat als een onderwijzeres in Priddy een toneelstukje schrijft voor haar leerlingen, het veel waarschijnlijker is dat dit gebaseerd is op een bestaande overlevering die welbekend is in die contreien, dan dat zij zelf zoiets verzint.

Een zwaarwegender tegenwerping is opgedoken in de vorm van een pamflet, dat in Glastonbury de ronde doet. Mijn schrijven gaat over heilige dingen, die met respect behandeld moeten worden. Daarom betreur ik de toon waarin dit pamflet is gezet en het daarin ontbreken van enige literaire smaak of beleefdheid. Dat is de reden waarom ik liever niet de titel ervan, noch de naam van de schrijver doorgeef. Maar zij die het hebben gelezen, zullen zien dat de punten waarop daarin kritiek wordt geleverd en de uitspraken die daarin in twijfel worden getrokken, in de verbeterde tekst van deze uitgave van mijn boek behandeld zullen worden, zoals ook in de toegevoegde voetnoten en verwijzingen.